

Rolinde Hoorntje

DE CLUB

2017 Prometheus Amsterdam

© 2017 Rolinde Hoorntje
Omslagontwerp Dog and Pony
Foto omslag © De Fotomeisjes
Foto auteur Bob Bronshoff
Zetwerk Elgraphic bv, Vlaardingen
www.uitgeverijprometheus.nl
ISBN 978 90 446 2860 9

KUTTOERISTEN

Heliosphan – Aphex Twin

Shane zwenkte zijn heupen als een lint door een traphek. Dagensmensen, voortgedreven door de honger naar meer, verdrongen elkaar om als eerste de oversteek te maken op het fietspad. Shane schoot voorbij de winkelpuien, de bloemenstal, de pinautomaat, de frietkraam en de fietstaxi die uit het niets overstak. Hij moest uitwijken naar links toen het logge gevaarte de stoep op schoot. Hij raakte de man met de Amsterdam-muts in zijn knieholtes. De bol ijs op het bordje in zijn hand schoot als een kogel naar de grond. Dikke stromen consumentenverdriet dropen door de goot.

‘Tet’s a ziebra, joe know,’ zei de man pissig in spaghetti-Engels. Hij had een grotere rugzak dan Elizabeth Taylor na haar achtste huwelijk. Er zat een kleuter in. Het kind begon te huilen.

Kuttoeristen, dacht Shane. Hij streek de lok die uit zijn knot was gevallen achter zijn oor en bukte naar de grond om zijn longboard klaar te leggen op het asfalt. Voordat hij kon opstappen stonden er twee kisten op de grond. Een man met een gele streep halverwege zijn blauwe trui tastte naar een tasje op heuphoogte. Hij sloeg de leren flap op zijn linkerbil omhoog.

‘Naam, alsjeblieft.’

Een bij, dacht Shane. Een politiebij. Kut. Het zweet brak hem uit. Hij vroeg zich af of hij naar drugs rook. Er zat in elk geval niets meer in zijn achterzak, dat wist hij zeker. Alles was op.

‘Hé, hallo? Je legitimatie.’

Shane trok het roze verfrommelde hoopje papier uit zijn portemonnee. Zijn handen trilden.

‘Zo, dat is een oudje.’

Shane voelde zich betrappt. Hij was nog oud genoeg voor het type pre-internetperkament.

‘Nou, hoe heet je?’

De Italiaan verkneukelde zich. Hij veegde de laatste restjes ijs van zijn broekspijp. Shane voelde vlagen misselijkheid omhoogkomen. Hij probeerde zich te focussen en gaf de politieagent het oudroze vodje.

‘Sjaak Willem Frederik Hermans. 28 mei 1986, geboren te Laren. Familie van?’

Hij schudde zijn hoofd.

‘Hermans is de lievelingsschrijver van mijn moeder.’

‘En die achternaam is toeval?’

Shane haalde zijn schouders op. ‘Geen idee.’

‘Oké. Dat weet je moeder dan hopelijk wel.’

De politieman lachte als een kaasrasp.

‘Mijn moeder is dood.’ Shane keek naar beneden en liet de zwaarte van de stilte haar werk doen.

De agent bond in. ‘O, sorry, man.’ Hij aarzelde en borg toen zijn bonnenboekje weg. ‘Luister, deze keer laat ik je gaan, maar de volgende keer krijg je de rekening.’ De toerist keek teleurgesteld.

‘Chill,’ antwoordde Shane opgelucht. Hij klapte zijn longboard omhoog en gaf de politieman een knuffel. Hij voelde het uniform verstijven bij zo veel onverwachtse hartelijkheid.

‘Thanks man,’ zei Shane.

Hij maakte zich los en slalomde verder de Kalverstraat over, richting Nieuwmarkt.

De gevel van de Dienst Wonen zag eruit als de ijswafel die je boven op een dame blanche kreeg bij pannenkoekenrestaurant De Leeuw, het favoriete restaurant van zijn vader bij hem om de hoek. Het krokante timpaan gaf wat frivoliteit aan het gebouw van de ambtelijke dienst waaraan verder elke vorm van fantasie ontbrak. De klok had hier vijftig jaar stilgestaan. Melanie, de receptioniste, had even een uitstapje gemaakt naar Burgerzaken bij stadsdeel Centrum, maar vaste waardes als Hans en Gerold zaten hier al meer dan tien jaar vast onder het systeemplafond.

Zijn vader had de baan voor hem geregeld via een vriend die directeur was van een grote woningbouwcorporatie. Het was een mooie baan, een goede baan, had zijn vader gezegd. Het was een baan waar niets mis mee was. Het was een baan waarmee hij genoeg verdiende om zijn telefoonrekening en een paar pakkies per maand van te betalen, maar niet zoveel dat er een daadwerkelijke inspanning tegenover stond. Shane was de enige kleur in een verdieping vol grijs. Dave, zijn manager, was dol op hem.

Shane klapte zijn longboard op en sprintte de trappen op. Achter de draaideur zat Melanie. Platinablond haar, donkerblauw mantelpakje, stewardessenshawltje in de nek. Geil. Haar lange laknagels waren intimiderend rond, als de klauwtjes van een konijn. Minder geil. Ze gleed met haar vinger langs haar scherm, terwijl ze vertelde over Nabil, haar grote liefde, die ze had ontmoet in Sharm-el-Sheikh.

Shane knipoogde: 'Het was dus een echte all-invakantie.'

Melanie giechelde en legde ongevraagd een leenpasje op de balie. Ze keek naar zijn hazelnootbruine haar dat hij in een hoge knot boven op zijn hoofd had gefrummeld. Haar blik gleed omlaag naar zijn baard, die hem een natuurlijke nonchalance gaf, en bleef hangen op zijn lippen, die hij automatisch omhoogtrok in

een glimlach. Shane wist dat dit eigenlijk al genoeg was, maar hij graaide alsnog in zijn tas en legde *Hoe en wat in het Arabisch* op de toonbank. ‘Die had ik nog.’ Melanie reikte over de balie en pakte zijn wangen vast als twee galiameloenen. Hij rook musk toen ze hem stevig zoende. Daarna veranderde ze ongevraagd zijn aankomsttijd in het schema in 09.20. Shane hield haar vingertoppen even vast. De klauwtjes waren fascinerend lelijk. Er zaten kristallen ter grootte van een flinke korrel ‘m’ vast in het zalmroze. De ‘m’ van Melanie, dacht Shane. Even zweefden zijn gedachten terug naar gisteravond. De zonnestralen die door de gordijnkieren vielen op de rooksluizen, het geroezemoes van de gesprekken die eindeloos doorgingen. De naald bleef even hangen tot hij haar vinger voelde trillen. ‘Mooi,’ zei hij toen snel. De hand viel op de balie. Melanie was zeker een ‘doen’ geweest, als ze niet aan de verkeerde kant van de dertig was beland.

Shane schoot geruisloos over de blauwe tapijttegels naar zijn bureau-eiland. Hij keek op de klok achter in de grote zaal. Het was 11.20 uur.

In de kantoortuin was het warm. De ventilator ratelde als een vrouw uit de Jordaan met een leven lang shag achter de rug. Maar over hitte mag je niet klagen in Nederland. Over weinig mocht je klagen in Nederland, vond Shane. Drieënzestig dagen zat hij nu als jurist bij de Dienst Wonen, afdeling vergunningen. Drieënzestig lange dagen van documenten checken, rondjes rechtspraak.nl en de spellingscontrole driedubbel uitvoeren op contracten met de dikte van de *Winkler Prins*.

Elke dag begon hij een halfuur te laat. Bij aankomst kreeg hij een stapel aanvragen op zijn bureau. De helft schoof hij door naar Willemijn, die moeite had met dingen afslaan, ook als het niet om eten ging.

Hij observeerde Willemijn, die tegenover hem zat, verscholen achter haar Acer-desktop. Tachtig kilo onaangeraakte schoon-

heid, verstopt achter romige laagjes zacht ongemak. Ze was niet ouder dan een jaar of twintig, maar in dat grijs versleten printshirt leken haar kuitdikke armen bijna moederlijk. Willemijn was een binnenvetter die op de bank thuishoorde bij Oprah. Ze excuseerde zich al bij het uitspreken van haar naam en bracht boterhammen met pluskaas mee in plastic zakjes. De inhoud vulde ze aan met snoep uit de automaat. Marsen, als ze meer dan vijftig dossiers te verstouwen kreeg op een dag. Ontbijtkoek als ze gezond wilde doen. Willemijn stond op om een cliënt te halen voor een gesprek. Iemand die een studio in de Baarsjes had uitgebouwd tot villa of een illegaal polenhotel had opgezet in de Bijlmer.

In het voorbijgaan zette ze een rekje met documenten neer op zijn bureau. Shane keek omhoog. 'Zo,' zei ze ongewoon hard. Haar hoofd was knalrood.

'Zo,' zei Shane, niet van plan met iemand vandaag meer dan tweeletterige woorden te wisselen. 'Deze zijn voor jou,' zei Willemijn. Het zweet parelde in bolletjes op haar bovenlip. God, een statement, dacht Shane. Even kijken, wat was er aan de hand? Zijn collega's zouden Shane omschrijven als een goede luisteraar. Dat kwam doordat Shane het verschil zag tussen aandacht en behoefte. Aandacht kon iedereen geven, maar om iemands behoefte te zien had je speciale voelsprietten nodig. Daarvoor was Shane achttien jaar in de leer geweest bij zijn moeder. Willemijns echte behoefte was gezien te worden, dat zag hij meteen, al vrat ze zichzelf nog zo'n harnas. Shane pakte haar elleboog. Willemijn schrok van zo veel ongevraagd fysiek contact. 'Wilma, ik zou best wat van je willen overnemen,' zei hij. 'Maar dit,' en hij gebaarde naar de documenten in haar rekje, 'kan iedereen doen. Ik ben druk met de uitnodiging voor de zomerbarbecue en die kan ik alleen ontwerpen. Als jij deze even neemt, draag je ook bij.'

Willemijn aarzelde. Ze wiebelde op haar enkellaarsjes. Zelfliefde verloor het al snel van plichtsbesef. Willemijn liet het rekje staan en

pakte toen bokkig de helft van de aanvragen eruit. Er viel een blaadje op de grond. Shane stond op, snelde achter haar aan om het op te rapen en raakte haar zij in het voorbijgaan licht als een vlin-
derslag. Willemijn draaide zich met een ruk om. De stapel do-
cumenten verspreidde zich als een origamiwaaier over het tapijt. Loonverklaringen landden op willekeurige bankafschriften. Uit-
treksels, rijbewijs- en paspoortkopieën cirkelden door elkaar als
confetti. ‘Shit,’ mompelde Willemijn.

‘Shit,’ zei Shane. ‘Wat doe je nou?’

Willemijn bukte zich en schoof de documenten haastig in el-
kaar. Ze draaide zich om alsof ze een seconde overwoog de scheve
stapel op zijn bureau te dumpen. Toen zette ze het rek terug op
haar eigen bureau. Haar grijze enkellaarsjes dreunden op de blau-
we tapijttegels.

Shane zakte onderuit en keek weer naar het trillende wit van
zijn scherm. Hij werd misselijk van het geflikker. Hij viel voorover
en legde zijn hoofd op zijn armen. De baan bij de Dienst Wonen
was bedoeld om Shane wat structuur te geven, had zijn vader ge-
zegd. Zijn vader wilde dat hij nog een master ging doen. Maar
Shane had een ander masterplan. Designer bij een reclamebureau.
Illustrator bij een opinieblad. Ontwerper van zonnebrillen. Regis-
seur of filmproducent. In gedachten tekenden zich flarden van
een toekomstbeeld af waarvan de contouren vaag waren, maar dat
altijd neerkwam op hetzelfde: iets creatiefs. Hij had het oog voor
verhoudingen en kleur van zijn moeder geërfd. De muren van
haar rommelkamer waren vroeger van onder tot boven gevuld ge-
weest met kunstboeken en krantenartikelen over geslaagde expo-
sities van haar klasgenoten. Ze schilderde zelf ook in tijden dat het
beter ging. Vaker bleef de deur van haar werkkamer wekenlang op
slot. ‘Ja, ik zou wel willen werken, liefje,’ zei ze dan, ‘maar de relatie
met je vader kost me te veel energie.’ Het laatste wat er op haar ezel
stond was een onafgemaakt zelfportret. Liever hielp ze Shane bij

zijn knutselstukjes. Ze maakte graag lange wandelingen en praatte dan veel en vaak. Ook, of misschien juist, als ze het moeilijk had. Het was zijn moeder die hem had aangespoord zich in te schrijven voor de Rietveld. Haar dood viel samen met de afwijzing op de deurmat.

Onder druk van zijn vader was hij vervolgens voor de verkeerde studie gezwicht. Eerst politicologie, later economie. Hij eindigde bij hbo-rechten. Daarna waren er jaren in een groen rookgordijn opgegaan. Vier jaar lang had hij World of Warcraft gespeeld, soms wel twintig uur per dag. Gelukkig waren er bedrijven als Cringe die niet te moeilijk deden over een diploma. Daar werd je aangenomen op gevoel voor stijl alleen. Het zou nog wel goed komen, als hij de kans kreeg. Shane deed zijn ogen open en zag de cijfers rechts onder in zijn scherm. 12.19. Nog tien minuten tot de lunch.

Zijn oog begon te trillen. Nog een Facebook-rondje dan maar. Mitchell van Kesteren opende een nieuw café onder de parkeergarage bij de Marnixstraat. Thema: Suriname. Shane klikte op Mitchells profielfoto, een afbeelding van de Kerstman. 368 likes en, even kijken, 4326 vrienden. Ja, hallo, zo kon hij het ook. Shane had inmiddels 1879 vrienden verzameld, waarvan hij het merendeel één of geen keer had gezien. Iedereen met wie hij genoeg interesses deelde, die een bovenmatig symmetrisch gezicht had of een indrukwekkende lijst met contacten kreeg een vriendschapsverzoek. Zijn vrienden waren zijn filterkapitaal. Ze vormden zijn bril op de wereld. Ze gaven hem richting.

Hij scrolde door de lijst met mensen die hun duim omhoog hadden gedaan. Hij herkende de programmeur van Paradiso, een jongen die werkte bij Traffic Jam, dé platenzaak van de stad, en een man met een condoommutsje die eigenaar bleek te zijn van alles wat aan en urban was in de sneakerwinkel op de Zeedijk. Dat was dus ook iemand. Waar had hij de boot gemist? Shane stuurde ie-

dereen een vriendschapsverzoek, waarvan de helft niet zou reageren, wist hij uit ervaring.

Daarna liet hij zich weer meezuigen in de flardenstroom van andermans levens. Hij zag dat de programmeur van Paradiso interesse had in het concert van Underworld. De kaarten gingen over tien minuten in de verkoop. Hij kopieerde de link – 43,50 euro per kaart – plus lidmaatschap en tikte een bericht aan Elisabeth. ‘Moeten we hier niet heen?’ Elisabeth reageerde meteen. ‘Leuk! Zal ik bestellen?’

Shane reageerde niet. Hij was al naar beneden getuimeld in de volgende timeline. Straks was er een karaoke met R. Kelly-hits. Dit zou een ding worden, dat voelde Shane. Hij zocht ‘Ignition’ op via YouTube en deelde de video met een link naar de eventpagina. Hij wachtte een minuut. Geen likes. Twee minuten. Een like. Elisabeth. Maar ja, die telde niet. Jammer. Hij zette het volume vol open.

*Now I'm just trying to be cool
Cause hey, pretty girl, I like you*

‘Throwback Thursday,’ zei Shane en hij maakte een schouderdansje. Niemand reageerde. Misschien moest hij nog een smiley zetten onder zijn post. Stond zijn Spotify op ‘social’? Hij opende Facebook. Shit. Vier nieuwe notificaties.

‘Jij bent alvast aan het warmdraaien. ☺’

Een plichtmatige like. Had Elisabeth niets beters te doen?

‘Gay,’ schreef een clubgenoot, in een mislukte poging jolig te zijn.

Shit. Gay, daar kwam je tegenwoordig echt niet meer mee weg. Hij verwijderde de opmerking.

‘Wist je dat het statistisch bewezen is dat mensen die zelf bijna jarig zijn ook meer felicitaties uitdelen op Facebook?’ Zijn manager Dave stond ineens achter hem. Shane glimlachte en streek snel een lok achter zijn oor. Het bleef stil. Dave bleef staan. Shane klikte

Facebook weg en zag dat Willemijn weer op haar plaats zat tegenover hem.

‘Ik help Willemijn even met deze aanvragen,’ zei hij.

‘Die hadden al klaar moeten zijn,’ zei Dave.

‘Ja, sorry,’ zei Willemijn zachtjes.

‘Iedereen begint hier om acht uur, Sjaak,’ zei Dave. Hij gebruikte de naam in Shanes paspoort. ‘Jij was hier om kwart voor twaalf.’

Shane haalde zijn schouders op. ‘Het was druk in de stad. Al die toeristen.’

Hij lachte een eenzame lach.

‘Sjaak, heb je een momentje?’

Shane wist dat het geen vraag was. Dave was buschauffeur of tramconducteur geworden als hij niet de rol van God had kunnen vervullen bij de Dienst Wonen in het klein. Dave ging voor naar zijn kantoor, dat in het verlengde van de gang achter in de kantoorruimte lag. Toen Shane binnenkwam zat hij al te wachten achter de foto's van zijn gezin in lijstjes. Hij gebaarde naar de lege stoel tegenover hem.

Shane keek baar buiten en wachtte af. Toeristen krioelden rond de kraampjes op het Waterlooplein.

Dave aaide langzaam over het mosgroen met de skifiguurtjes op zijn das, een belachelijke keuze in de zomer. ‘Leuke das,’ zei Shane.

‘Dankjewel,’ zei Dave. Hij keek een beetje moeilijk.

‘Shane, wat voor cijfer zou je jezelf geven op de werkvloer?’

‘Een acht,’ zei Shane, meer om Dave te fucken dan om serieus te zijn.

‘Jouw acht is voor iemand anders een vier,’ zei Dave. Hij lachte niet.

Dave keek serieus. ‘Je bent slim genoeg, Shane, maar je doet niets. Laatst heb je een woonvergunning gegeven aan iemand met een inkomen van meer dan een ton.’